

04. 11. 2022 163446

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

Ing. Jozef Síkela
ministr

V Praze dne 31. října 2022

Č. j.: MPO 96319/22/41400/01000

Vážený pane hejtmane,

děkuji za zaslání společného apelu tripartit uhelných regionů v návaznosti na jednání Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii dne 20. září 2022. Dovolte mi touto cestou reagovat na některé body zasláního apelu. K řadě těchto témat, jakou je aktualizace strategických dokumentů, přijaté a připravované legislativní změny, vytvoření rámce pro rozvoj OZE, opatření k eliminaci energetické chudoby atd. jsem Vám již sdělil řadu informací přímo na samotném jednání Rady.

V Programovém prohlášení vlády jsme se zavázali k přípravě Státní energetické koncepce do konce roku 2023. V tomto ohledu podnikáme kroky, abychom tento termín splnili. Do toho nám ovšem vstoupila řada neočekávaných okolností jako válka na Ukrajině nebo energetická krize, a proto bude nutné zohlednit také probíhající vyjednávání klíčové legislativy na úrovni EU, včetně schvalování cílů EU pro rok 2030.

Co se týče aktualizace Surovinové politiky České republiky, tak je zřejmé, že v současnosti platná Surovinová politika České republiky v oblasti nerostných surovin podporuje těžbu, a to nejenom energetických surovin. Stejně tak přistupuje Ministerstvo průmyslu k žádostem o stanovení nových průzkumných území a stanovení nebo rozšíření dobývacích prostorů. Pokud jde o energetické suroviny, tak vnímáme, že aktualizace Surovinové politiky musí vycházet z aktualizace Státní energetické koncepce a očekávaného vývoje „energetického mixu“.

S ohledem na obnovení činnosti Uhelné komise vycházíme primárně z Programového prohlášení vlády. Samozřejmě vnímáme, že je nutné přihlédnout i k aktuální situaci. Aktuálně o obnovení Uhelné komise neuvažujeme a předpokládáme, že budeme diskutovat témata spojená s útlumem uhlí přímo na Radě vlády pro energetickou a surovinovou strategii, nebo na příslušných pracovních skupinách této Rady.

K tématu vytvoření relevantního legislativního prostředí a odpovídajících podmínek pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie si dovoluji poznamenat, že zde probíhá řada změn. Nový rámec rozvoje obnovitelných zdrojů energie byla kupříkladu nastaven novelou zákona 165/2012 Sb. V poslední době také proběhla řada úprav zákona 458/2000 Sb., souvisejících zákonů a také podzákoné legislativy spojených mimo jiné s řešením aktuální situace v oblasti dodávek energie, ale také dalších oblastí. V oblasti obnovitelných zdrojů se v aktuálně projednávaných novelách energetického zákona mimo jiné snažíme o zjednodušení administrativních procesů a také umožnění rozvoje tzv. komunitní energetiky.

S ohledem na vytvoření odpovídajících podmínek pro využití rozsáhlých území, jež vzniknou v důsledku ukončení těžby a spalování uhlí, ve prospěch instalace obnovitelných zdrojů energie bych rád poznamenal následující. Koncept správy a následného využívání rekultivovaných území po ukončení těžby hnědého uhlí v Ústeckém kraji se vláda zabývá již od roku 2017. Za zásadní vzhledem k dalšímu rozhodování o využití rekultivovaných území a vodohospodářském řešení budoucích lomových jezer lze označit „Zprávu o výstupech ze zpracovaných analýz posuzujících realizovatelnost propojené vodohospodářské soustavy dokončených a plánovaných hydrických rekultivací a jejího energetického potenciálu v Ústeckém kraji“, kterou vzala vláda na vědomí svým usnesením ze dne 6. dubna 2021 č. 344 a zároveň uložila další úkoly vedoucí k předložení návrhu optimálního řešení plánovaných hydrických rekultivací zbytkových jam v Ústeckém kraji. Jedním z výstupů k plnění výše uvedeného úkolu je materiál s názvem: „Příprava pro budoucí, nové využití rekultivovaných lokalit v Ústeckém kraji – Multikriteriální analýza lomu ČSA“, zpracovaný společnostmi Deloitte, ENACO a VRV (2022). Na základě uvedené analýzy lokality budoucího jezera ČSA byl vyčíslen potenciál fotovoltaických elektráren (FVE) na pozemních rekultivacích spravovaných či vlastněných s. p. DIAMO a skupinou Sev.en. V krátkodobém horizontu (cca do r. 2027) je na pozemcích, na kterých již byla dokončena či je dokončována rekultivace, možno realizovat až cca 243,9 MW pozemních FVE. Podmínkou pro realizaci těchto projektů je zajištění vyvedení výkonu do distribuční soustavy či přímým vedením ke spotřebiteli, případně lokální využití např. pro výrobu vodíku. Dalších cca 64,9 MW je možno realizovat ve střednědobém horizontu (na pozemcích, kde rekultivace stále probíhá) a 29,8 MW v dlouhodobém horizontu na případných dalších plochách, jako jsou budoucí brownfieldy a plochy sanací severních svahů lomu. V SZ části lokality ČSA by mohly být realizována výstavba FVE s výkonem 40,5 MW. Celkový potenciál v lokalitě za pozemní a plovoucí FVE tak činí 719,6 MW (z toho 340,6 MW plovoucích a 379,0 MW pozemních). Vedle možnosti instalace FVE byl v lokalitě ČSA identifikován i značný potenciál pro výrobu zeleného vodíku, který se má dle vodíkové strategie EU stát jedním ze základních pilířů při snižování emisí. Aktuálně zpracovávaná studie odhadla tento potenciál na 9 500 tun produkce zeleného vodíku ročně. Vedle výstavby obnovitelných zdrojů a realizace výroby zeleného vodíku existuje v lokalitě ČSA energetický

i ekonomický potenciál pro výstavbu přečerpávací vodní elektrárny o možném výkonu 644 MW (Energotis, 2022). Jedná se o unikátní, v současnosti prakticky jediný projekt v celé ČR ve fázi pokročilejšího projektového rozpracování, kde lze vzhledem k přírodním podmínkám o realizaci výstavby nové přečerpávací elektrárny v dalších 20 letech reálně uvažovat. V současné době jsou zpracovávány analýzy využití území ostatních lomů po ukončení jejich činnosti, či po ukončení sanací a rekultivací jejich částí (lom Vršany, lom Bílina, Doly Nástup Tušimice). Také je nám známo, že energetická skupina SUAS Group na rekultivovaných plochách, které má ve svém vlastnictví, zahájila výstavbu pilotní solární elektrárny v Lipnici. V příštím roce už má nicméně SUAS Group v plánu budovat další solární elektrárnu v lokalitě Lítov a Nové Sedlo. Celkem má vytipovaných sedm míst pro výstavbu solárních zdrojů a čtyři pro větrné elektrárny.

Co se týče tématu vytvoření kapacitní rezervy, tak na úrovni MPO probíhají práce ve spolupráci se všemi relevantními subjekty, zejména tedy provozovatelem přenosové soustavy a Energetickým regulačním úřadem. Zde je nutné zdůraznit, že postup pro zavedení kapacitní rezervy je stanoven legislativou EU a je nutné jej respektovat. Nyní tedy podnikáme kroky dle této legislativy, zejména se jedná o prokázání potřeby zavedení kapacitní rezervy, její podoby a dopadů na společný trh EU.

S ohledem na vytvoření podmínek pro rozvoj vodíkového hospodářství je vhodné uvést, že ČR má schválenou Vodíkovou strategii, která dává základní rámec pro rozvoj vodíkového hospodářství. V této oblasti pak probíhá řada dalších aktivit včetně vyjednávání související legislativy na úrovni EU.

K tématu opatření k eliminaci energetické chudoby obyvatel ČR budete určitě souhlasit, že se jedná o komplexní téma. V této souvislosti byla již přijata řada kroků v sociální oblasti, kupříkladu zvýšení životního minima a úpravy příspěvku na bydlení. Dále se jedná o tzv. úsporný tarif, odpuštění poplatků za OZE a zastropování cen elektřiny a zemního plynu pro domácnosti a také podnikové malospotřebitele. Aktuálně také připravujeme legislativní ukotvení tzv. „zranitelného zákazníka“.

S pozdravem

Vážený pan
Ing. Jan Schiller
hejtman
Ústecký kraj
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem